

Protokół
z II posiedzenia Rady Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych
Gdańsk, 29.01.2013 r.

W dniu 29 stycznia 2013 r. w sali nr 228 Urzędu Marszałkowskiego, o godzinie 10:00 rozpoczęło się II posiedzenie Rady PZPK.

W posiedzeniu udział wzięli:

1. Dr hab. Mariusz Kistowski – Uniwersytet Gdański, Katedra Geografii Fizycznej i Kształtowania Środowiska,
2. Mgr inż. Daniel Lemke – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku, główny specjalista Służby Leśnej,
3. Dr Kazimierz Sumiński – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, dyrektor Departamentu Środowiska i Rolnictwa,
4. Mgr inż. Zbigniew Kaczmarczyk - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku, dyrektor,
5. Mgr inż. Marian Wilczewski – Polski Związek Łowiecki, przewodniczący Zarządu Okręgowego w Słupsku,
6. Dr inż. Feliks Pankau – Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, z-ca dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego,
7. Mgr Iwona Beszczyńska – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, kierownik Zespołu ds. Ochrony Przyrody, Informacji i Edukacji Ekologicznej,
8. Mgr Tadeusz Kobiela – gmina Sierakowice, wójt,
9. Mgr Bogna Błaszczowska – Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
10. Bożena Sikora – Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, dyrektor,
11. Jolanta Kmieć – Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Oddział Trójmiejski Park Krajobrazowy, kierownik,
12. Marcin Miller – Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Oddział Park Krajobrazowy „Dolina Słupi”, kierownik,
13. Mariusz Grzempa - Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Oddział Zaborski Park Krajobrazowy, kierownik,
14. Wojciech Woch - Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Oddział Park Krajobrazowy „Mierzeja Wiślana”, kierownik,
15. Jarosław Jaszewski - Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Oddział Nadmorski Park

Krajobrazowy, kierownik,

16. Witold Sieciechowski - Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Oddział Kaszubski Park Krajobrazowy, kierownik,

17. Andrzej Penk - Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych Oddział Wdzydzki Park Krajobrazowy, kierownik.

Nieobecni członkowie Rady:

1. Dr Ryszard Markowski – Uniwersytet Gdański, Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody,
2. Dr Elżbieta Gerstmann – Akademia Morska w Gdyni, Katedra Organizacji Usług Turystyczno-Hotelarskich,
3. Dr Katarzyna Bociąg – Uniwersytet Gdański, Katedra Ekologii Roślin,
4. Dr Mateusz Ciechanowski – Uniwersytet Gdański, Katedra Ekologii i Zoologii Kręgowców,
5. Mgr Leszek Kuliński – gmina Kobylnica, wójt.

1. Posiedzenie rozpoczął przewodniczący Mariusz Kistowski, który powitał przybyłych oraz sprawdził frekwencję. Przewodniczący omówił zaplanowany porządek obrad, a następnie powołując się na zapisy art. 99 pkt 4 Ustawy o ochronie przyrody, dotyczące zadań rady zespołu parków krajobrazowych, wprowadził do punktu 3 ppk a - „*Stanowisko Rady Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych w sprawie pisma Głównego Konserwatora Przyrody, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska sygnatura DOP-OC.600.217.2012.MK z dnia 28 grudnia 2012 roku*”. Zaproponowany porządek obrad został jednomyślnie przyjęty.

2. Następnie głos zabrała dyrektor PZPK Bożena Sikora. Zgodnie z sugestią, jaka pojawiła się na I posiedzeniu Rady o obecności kierowników w kolejnych spotkaniach, przedstawiła członkom Rady kierowników poszczególnych Oddziałów PZPK. W imieniu nieobecnej Barbary Utrackiej-Minko – z-cy dyrektora PZPK, zreferowała sprawozdanie z działalności PZPK w formie prezentacji multimedialnej pt. „*Projekty i programy zrealizowane przez Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych*”, uwzględniającej następujące zagadnienia:

- Inwentaryzacje i monitoring.

- Czynna ochrona przyrody.

- Edukacja ekologiczna. Pani dyrektor m. in. przypomniała, że w 2012 roku motywem przewodnim w edukacji był krajobraz.

- Zagospodarowanie turystyczne.

- Wydawnictwa. Dyrektor szczególnej uwadze poleciła nowe wydawnictwa pt. „Mierzeja W. i jej duch” oraz „Tradycyjne ogrody przyjazne naturze i krajobrazom”. Wspomniała o planach wydania albumów poświęconych jeziorom w ramach obchodów Roku Jezior Pomorza w 2013 roku.

- Opiniowanie i interwencje w terenie.

Mariusz Kistowski – zapytał, czy jest możliwe zamieszczenie sprawozdania na stronie internetowej PZPK, na co dyrektor Bożena Sikora odpowiedziała twierdząco. Kolejne pytanie zadane przez przewodniczącego dotyczyło zakresu wizji terenowych prowadzonych na obszarze parków i istnienia ewentualnych statystyk rzeczy nielegalnych. Dyrektor wyjaśniła, iż pełną i rzetelną wiedzą na ten temat PZPK nie dysponuje, co wiąże się z brakiem uczestnictwa w prowadzonych postępowaniach administracyjnych. Nasz udział, interwencje sprowadzają się do zawiadamiania: nadzoru budowlanego, urzędów gmin oraz regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

Następnie dyrektor Bożena Sikora, chcąc przybliżyć członkom Rady tematykę realizowanych projektów na terenie PZPK, rozmaitych problemów wynikających ze specyfiki konkretnych parków, kolejno przekazywała głos kierownikom poszczególnych Oddziałów z prośbą o krótką charakterystykę podjętych działań.

Mariusz Grzempa - opowiedział o projekcie restytucji raka szlachetnego na terenie Zaborskiego Parku Krajobrazowego, jego historii i przebiegu. Podkreślał nadzór naukowy dr Przemysława Śmietany z Uniwersytetu Szczecińskiego.

Andrzej Penk – uzupełnił wypowiedź przedmówcy o doświadczenia z terenu Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego. Dodatkowo zaakcentował pozytywny efekt projektu i jego sukces ekologiczny.

Wojciech Woch – omówił projekt odtwarzania korytarzy ekologicznych na Mierzei Wiślanej. Zwrócił uwagę na włączenie się do współpracy urzędów gmin i rolników.

Witold Sieciechowski – opowiedział o niszczeniu krajobrazu w Kaszubskim Parku Krajobrazowym. Oprócz nielegalnej zabudowy przytoczył sprawy trudne z uwagi na swój nietypowy charakter (samolot w Strysej Budzie). Wspomniał, że do zaopiniowania do zarządu KPK trafia ok. 300 spraw rocznie. Są to sprawy problematyczne ponieważ nie ma wyznaczonych granic pozwalających ustalić minimum tego, na co można dać przyzwolenie. Na zakończenie podsumował, iż liczba realizowanych inwestycji w granicach KPK przewyższa sumę inwestycji z terenów pozostałych parków, wchodzących w skład PZPK.

Jolanta Kmieciak – scharakteryzowała kwartalnik „Gawron”, wydawany przez Trójmiejski Park Krajobrazowy od 2000 r. Podkreśliła, że jego zasięg nie ogranicza się jedynie do granic województwa, trafia również na tereny parków narodowych i krajobrazowych z całej Polski. Kwartalnik cieszy się dużą popularnością i uznawany jest za jedno z najatrakcyjniejszych czasopism tego typu w kraju. Na zakończenie zachęciła do jego czytania.

Jarosław Jaszewski – omówił największe problemy Nadmorskiego Parku Krajobrazowego, którymi są presja turystyczna i administracyjna. Działalność Parku w dużej mierze polega na walce z różnymi inwestycjami. Sytuacja wyglądałaby inaczej, gdyby wiele instytucji, związanych z ochroną środowiska, przestrzegałoby wymogów z zakresu jego ochrony. Wskazał na brak dobrych rokowań w tej kwestii i na przyjętą przez zarząd Parku „praktykę twardej obrony”. Dyrektor Bożena Sikora podkreśliła wielkość presji inwestycyjnej, przywołując przykład „Kaczego Winkla” jako jedyne, niezabudowane parkingi w drodze na Półwysep Helski, z którego rozciąga się malowniczy widok. Zagospodarowanie parkingu jest obiektem usilnych starań ze strony inwestorów.

Mariusz Kistowski – dodał, że Władysławowo to jedna z bardziej problemowych gmin. Zarządy parków mają ograniczone możliwości działania i bez zmiany prawnych dokumentów sytuacja się nie poprawi. Nadmorski Park Krajobrazowy doznał dużej utraty walorów przyrodniczych.

Jarosław Jaszewski – potwierdził słowa przewodniczącego oraz nadmienił, że pewne zmiany w krajobrazie są nieodwracalne. Podał przykłady nieuzasadnionej realizacji inwestycji przez samorządy lokalne. Przytoczył także pozytywne sytuacje świadczące o powolnej zmianie postaw wśród turystów, którzy zaczęli dostrzegać skutki negatywnych działań w środowisku przyrodniczym i są skłonni do pewnych wyrzeczeń na rzecz jego ochrony.

Na zakończenie bieżącego punktu programu przewodniczący Mariusz Kistowski zapytał zgromadzonych, czy są jakieś uwagi do sprawozdania.

Zbigniew Kaczmarczyk – zauważył, że w sprawozdaniu pominięto kwestie dotyczące współpracy z Lasami Państwowymi. Dyrektor Bożena Sikora wyjaśniła, że z uwagi na znaczną lesistość parków ta współpraca jest oczywista. Przewodniczący dodał, iż prezentacja była skrótowa, a sprawozdanie w pełnej wersji zostanie przesłane elektronicznie.

Daniel Lemke - zapytał, czy na terenie parków znajdują się miejsca, gdzie rak szlachetny obecnie występuje.

Marcin Miller - wskazał taki obiekt w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”. Wspomniał także o projekcie restytucji raka szlachetnego w PKDS, który miał być realizowany w przeszłości, jednak wszelkich działań zaprzestano.

Zbigniew Kaczmarczyk - zapytał, dlaczego „restytucja” nazywana jest czynnością ochronną a nie gospodarczą, tłumacząc, że nie można przywracać czegoś, czego w danym miejscu nie ma.

Mariusz Kistowski - wytłumaczył, że taki sposób definiowania sprzyja pozyskaniu środków przez parki krajobrazowe.

Daniel Lemke - zapytał, jak wygląda walka z gatunkami inwazyjnymi i jakie przynosi efekty.

Mariusz Grzempa - odniósł zagadnienie do terenu ZPK, m.in. opowiedział o zwalczanych gatunkach roślin, inwentaryzacji ich stanowisk i uczestniczeniu w podejmowanych działaniach studentów kierunków przyrodniczych. Prace mają charakter ochronny, celem jest docieranie do świadomości ludzi, co powoli się zauważa.

Iwona Beszczyńska - opowiedziała o dofinansowywanym przez WFOŚiGW projekcie gminy Kępcice dotyczącym walki z barszczem Sosnowskiego, wskazując także na potrzebę kontynuacji działań w kolejnych latach. Na sam koniec przypomniała o funduszach norweskich w ramach których przewidziane będą środki na zwalczanie gatunków inwazyjnych. Nawiązując do słów Mariusza Grzempy odnośnie edukacji w zakresie gatunków inwazyjnych, zaakcentowała potrzebę jej kompleksowości (różne grupy wiekowe, społeczne).

Przewodniczący, podsumowując dyskusję stwierdził, iż biorąc pod uwagę słabe umocowanie prawne parków, różnorodność podejmowanych przez nie działań ochronnych jest duża. Następnie przeszedł do głosowania nad przyjęciem sprawozdania. Feliks Pankau zaproponował by odbyło się ono elektronicznie, dopiero po otrzymaniu pełnej wersji.

3. Przewodniczący przeszedł do nowowprowadzonego punktu spotkania. Pokróćce omówił pismo GKP, zwracając uwagę na słuszność słów odnoszących się do małych możliwości prawnych parków, jednocześnie stanowczo zaprzeczając kwestiom o nieprzedstawianiu przez tę formę ochrony przyrody żadnej wartości. Następnie wskazał na potrzebę zajęcia przez Radę PZPK stanowiska w omawianej sprawie i przedstawił zgromadzonym projekt odpowiedzi na w/w pismo (załącznik do protokołu). Kończąc swoją wypowiedź otworzył dyskusję:

Bożena Sikora - wspomniała, że na 7 parków, jedynie PKDS i WPK posiadają plany ochrony, stąd gdy pojawił się ogłoszony przez NFOŚ konkurs, PZPK złożył wniosek na sporządzenie planów ochrony dla kolejnych 3 parków: ZPK, KPK i NPK, który uplasował się na 3 miejscu listy rankingowej. Po wypłynięciu pisma GKP zapadła cisza w tej kwestii. Zaznaczyła, że zespoły parków krajobrazowych z innych województw również nie pozostają bierne i przygotowują swoje stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Feliks Pankau - nie krył zdziwienia postawą Ministerstwa Środowiska, które zamiast wspierać tego typu inicjatywy, utrudnia ich realizację. Zwrócił uwagę na obowiązek wdrażania przez Ministra ds. środowiska obowiązującej w Polsce od 1 stycznia 2005 r. Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Jej zapisy powinny zostać uwzględnione w Ustawie o ochronie przyrody i Ustawie prawo ochrony środowiska - podstawowych aktach prawnych odnoszących się do krajobrazu. W jego przekonaniu administracja rządowa nie wyszła z taką inicjatywą, nawet pomimo głosów oddolnych. Zaproponował rozszerzenie zaprezentowanego stanowiska Rady o zapisy dotyczące Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, dodatkowo wskazując na jego zbyt wyważony charakter. Przewodniczący uwzględnił zgłoszone uwagi.

Iwona Beszczyńska - wniosła o zawarcie w omawianym stanowisku sformułowań typu „z niepokojem przyjęliśmy” i „oczekiwaliśmy zmian”. Przewodniczący uwzględnił zgłoszoną uwagę.

Zbigniew Kaczmarczyk - wtrącił, że zaniechanie udzielenia dofinansowania na sporządzenie planów ochrony będzie wyrazem niekonsekwencji w podejmowaniu działań w przedmiotowym zakresie.

Jarosław Jaszewski – podkreślił słuszność i prawdziwość części argumentów przedstawionych w piśmie GKP. Z niepokojem stwierdził, że sugeruje ono zaistnienie pewnych zmian (jest zapowiedzią zmian). Domniemywał, że w Ministerstwie Środowiska zostaną podjęte ważne decyzje, w związku z czym wskazał na celowość zwrócenia się do rządu jakie są rokowania na ich zapadnięcie.

Mariusz Kistowski – podobnie do przedmówcy wyraził ciekawość istoty podejmowanych przez Ministerstwo kroków, jednak uznał, że takie zapytanie powinno być przedmiotem odrębnego pisma, wystosowanego przez Marszałka.

Andrzej Penk - w oparciu o zapisy planu ochrony można kształtować krajobraz. WPK posiada plan ochrony, którego zapisy są respektowane.

Bogna Błaszowska - kwestie istotne znajdują się na drugiej stronie omawianego pisma. Zaproponowała przeniesienie zdania o wdrażaniu postanowień w/w Konwencji na stronę pierwszą.

Na zakończenie dyskusji przewodniczący oznajmił, że po uwzględnieniu wniesionych poprawek pismo zostanie przesłane członkom Rady do ostatecznej akceptacji elektronicznie, a z uwagi na

pilność sprawy - z możliwością wniesienia uwag w ciągu najbliższej doby po jego otrzymaniu. Następnie zarządził głosowanie o przyjęciu stanowiska, wszyscy opowiedzieli się za. Ponadto dodał, że sformułowanie o jednogłośnie przyjęciu stanowiska przez Radę PZPK zostanie do niego dołączone.

4. Dyrektor Bożena Sikora, na wniosek przewodniczącego, przystąpiła do omawiania planów pracy na bieżący rok. Na wstępie wspomniała o CIEE jako nowej komórce PZPK. W następnej kolejności przedstawiła prezentację multimedialną, poruszającą następujące zagadnienia:

- Inwentaryzacje i monitoring.
- Czynna ochrona przyrody.
- Edukacja. Dyrektor m.in wspomniała, że w 2013 r. wszelkie działania edukacyjne będą realizowane pod hasłem „Jeziora Pomorza” i wyjaśniła ideę „Dnia Samorządowca”.
- Warsztaty dla pracowników PZPK.
- Zagospodarowanie przestrzenne.
- Wydawnictwa.
- Projekty. W tym punkcie dyrektor pokrótce scharakteryzowała 3 projekty, jakie będą realizowane ze środków NFOŚ.

Większość omawianych punktów w przewadze dotyczyła zadań podejmowanych w roku ubiegłym. Przewodniczący podziękował dyrektor Bożenie Sikorze za wystąpienie i poprosił kierownika Zaborskiego Parku Krajobrazowego o zreferowanie kolejnego punktu programu.

5. Mariusz Grzempa przedstawił prezentację multimedialną pt. „*Problem używania łodzi motorowych*”. Omówił podstawowe problemy, dzieląc je na następujące grupy:

- Badania naukowe.
- Szkolenia żeglarskie dzieci i młodzieży.
- Bezpieczeństwo.
- Turystyka wodna.

Dyrektor Bożena Sikora przypomniała, że zakazy obowiązujące w uchwałach w sprawie poszczególnych parków zostały wybrane z Ustawy o ochronie przyrody. Uznała, że w ustawie tej powinno znaleźć się odstępstwo od zakazu „używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych”, jeśli działanie miałoby służyć celom naukowym. Wg opinii przewodniczącego badania naukowe powinny być przekazywane parkom, stąd uzasadnieniem odstępstwa od przedmiotowego zakazu byłoby prowadzenie badań na potrzeby planu ochrony.

Wywiązała się ogólna dyskusja o problemowości zagadnienia. Rozprawiano m.in. na temat używania łodzi motorowych do zabezpieczania regat, szkoleń żeglarskich itp. Andrzej Penk podał przykład statku „Stolem”, który służy bezpieczeństwu w przypadku akcji ratunkowych. Złożoność

tematu podkreślił Witold Sieciechowski przykładem samolotu lądującego na Jeziorach Raduńskich i wobec istniejącego, wspomnianego zakazu, trudnością zaklasyfikowania tego obiektu. Mówiono również o braku kompetencji parków w sprawie wydawania zezwoleń na odstępstwa od zakazów.

Na tym przewodniczący zakończył II posiedzenie Rady Pomorskiego Zespołu Parków Krajobrazowych.

Protokół sporządziła:

Elwira Ahmad

